

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การบังคับใช้กฎหมายกรณีบรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียม
เหลวหุงต้ม^๑

กรมธุรกิจพลังงาน (ธพ.) ได้มีหนังสือ ที่ พน ๐๔๑๐/๒๑๑๓๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. มีผู้ประกอบการร้องเรียนต่อ ธพ. ว่า ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าของถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม (ถังก๊าซหุงต้ม) ไม่ซ่อมบำรุงหรือทำลายถังก๊าซหุงต้มที่ชำรุดบกพร่องตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อได้สอบถามผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ธพ. ได้รับแจ้งว่าทำไมได้ดำเนินการดังกล่าวสืบเนื่องจากผู้ประกอบการกิจการสถานที่บรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ ซึ่งเป็นตัวแทนค้าต่างของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ มีการบรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มข้ามยี่ห้อ ทำให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ กำหนดเงื่อนไขของการซ่อมบำรุงถังก๊าซหุงต้มที่ชำรุดบกพร่อง

๒. เพื่อแก้ไขปัญหาการบรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวข้ามยี่ห้อ คณะทำงานของ ธพ. ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๙ (๒) แห่งกฎกระทรวงสถานที่บรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้โรงบรรจุซึ่งเป็นตัวแทนค้าต่างของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ต้องบรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตน ในกรณีโรงบรรจุที่เป็นตัวแทนค้าต่างจะบรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายของผู้ค้าน้ำมันรายอื่น ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตนและผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น และแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานทราบ ทั้งนี้ คณะทำงานของ ธพ. ได้กำหนดแนวทางการออกตรวจสอบโรงบรรจุ โดย ธพ. จะนำข้อมูลการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวระหว่างผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ กับโรงบรรจุ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการใช้อำนาจตามข้อ ๘ ของประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลว พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ มาเปรียบเทียบกับข้อมูลการเป็นตัวแทนค้าต่างของโรงบรรจุ ซึ่งเป็นข้อมูลจากการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมตามข้อ ๔๙ แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ โดยหากพบว่าโรงบรรจุรับก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่ไม่ใช่ตัวการของตน ธพ. จะตั้งข้อสันนิษฐานว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๙ แห่งกฎกระทรวงสถานที่บรรจูก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุฯ

^๑ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๙/๑๒ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓. ๖พ. มีความเห็นเกี่ยวกับการตีความและบังคับใช้ข้อ ๑๙ (๒) แห่งกฎกระทรวง สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็น ๒ ฝ่าย สรุปได้ดังนี้

ความเห็นที่ ๑ เมื่อพิจารณาข้อ ๒ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๙ (๒) แห่งกฎกระทรวง สถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว เห็นว่า กรณีตัวแทนค้าต่าง บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ รายอื่น ลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้า ของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตน และกรณีตัวแทนค้าต่างบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว ของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตน ลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมัน ตามมาตรา ๗ รายอื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการ ของตนและจากผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ รายอื่นที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น หรือได้รับความ ยินยอมดังกล่าว แต่ไม่ได้แจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานทราบ การกระทำทั้งสองกรณี เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๙ (๒) แห่งกฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ

ความเห็นที่ ๒ การตรวจสอบการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้ม เมื่อพิจารณาจากขอบเขตและเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ให้อำนาจในการกำกับดูแลด้าน ความปลอดภัยของการประกอบกิจการโรงบรรจุ คือ กฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียม ประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ (มีผลใช้บังคับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๕ ถึงปัจจุบัน) ซึ่งออกตามความใน มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ (ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแทนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔) เห็นว่า การกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงบรรจุในปัจจุบันนั้น ยังคงมีเจตนารมณ์ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ซึ่งออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ที่มุ่งกำกับดูแลให้การบรรจุก๊าซปิโตรเลียม เหลวลงในถังก๊าซหุงต้มเกิดความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำข้อ ๗๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ มากำหนดเป็นข้อ ๑๙ (๒) แห่งกฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้ในกรณี “ตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว” ซึ่งเป็นโรงบรรจุ ต้องบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตน หรือกรณีการบรรจุถังก๊าซหุงต้มชำรุดยี่ห้อ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ค้าน้ำมัน ตามมาตรา ๗ เจ้าของถังก๊าซหุงต้ม ทั้งนี้ มีการกำหนดหน้าที่โรงบรรจุต้องควบคุมดูแลถังก๊าซหุงต้ม ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง กรณีพบถังก๊าซหุงต้มชำรุดบกพร่อง ต้องรวบรวมจัดส่งให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ทำการซ่อมบำรุงหรือทำลาย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากฎหมาย มีเจตนารมณ์กำกับดูแลการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้ม กำกับดูแลมาตรฐาน ของถังก๊าซหุงต้ม เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยในการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว

สำหรับการซื้อขายน้ำก๊าซปิโตรเลียมเหลวของโรงบรรจุ เห็นว่า โรงบรรจุซึ่งเป็น ตัวแทนค้าต่างควรซื้อจากผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตนเท่านั้น และเป็นหน้าที่ ของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่จะต้องกำกับดูแลตัวแทนค้าต่างของตนให้ปฏิบัติตามสัญญาระหว่างกัน ซึ่งกฎหมายในการกำกับดูแลตัวแทนค้าต่างอยู่นอกขอบเขตอำนาจของกฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมประเภทโรงบรรจุฯ ทั้งนี้ การกำหนดให้การบรรจุน้ำก๊าซปิโตรเลียมเหลวของ ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการต้องบรรจุลงถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมัน ตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวการของตนเท่านั้น เห็นว่า เป็นการกำกับดูแลในเรื่องการค้าก๊าซปิโตรเลียมเหลว ซึ่งมีพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ กำกับดูแลเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว จึงเกรงว่า

การบังคับใช้กฎกระทรวงในกรณีดังกล่าวจะเป็นการตีความขยายอำนาจในส่วนของมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. **รพ. จึงขอหารือว่า** กรณีโรงบรรจุที่เป็นตัวแทนค้าต่างซื้อหรือได้มาซึ่ง ก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากผู้อื่นที่ไม่ใช่ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นการของตน และ นำก๊าซปิโตรเลียมเหลวดังกล่าวบรรจุลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมัน ตามมาตรา ๗ ที่เป็นการของตนนั้น กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๙ (๒) แห่งกฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมธุรกิจพลังงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมธุรกิจพลังงาน (รพ.)) เป็นผู้ชี้แจง ข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า กฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔^๒ ข้อ ๑๙^๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว โดยในข้อ ๑๙ (๒) วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงบรรจุที่เป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการค้า น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ ต้องบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม (ถังก๊าซหุงต้ม) ที่มีเครื่องหมายการค้าของตน และกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงบรรจุที่เป็นตัวแทน ค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันต้องบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้ม ที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นการของตน ประกอบกับข้อ ๕^๔ กำหนด ห้ามผู้ประกอบกิจการโรงบรรจุบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้า

^๒กฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งออกตามความ ในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) และมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุม น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๓ข้อ ๑๙ การบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มต้องกระทำภายใน อาคารที่ใช้บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวและต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) การบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม ให้บรรจุได้ไม่เกินร้อยละ แปดสิบห้าของปริมาตรของถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม

(๒) ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการควบคุมเป็นผู้ค้าน้ำมันต้องบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถัง ก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของตน และภายใต้บังคับข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการควบคุม เป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว ต้องบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม ที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันที่เป็นการของตน

ในกรณีที่ผู้ค้าน้ำมันหรือตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวจะบรรจุก๊าซปิโตรเลียม เหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันรายอื่นต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือ จากผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น หรือจากผู้ค้าน้ำมันที่เป็นการและผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่เป็น เจ้าของเครื่องหมายการค้า นั้น แล้วแต่กรณี และได้แจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานทราบแล้ว

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้ค้าน้ำมันหรือผู้ประกอบกิจการควบคุมยกเลิกการเป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่าย ก๊าซปิโตรเลียมเหลวระหว่างกัน ให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมยื่นหนังสือแสดงการเป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่าย ก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันรายใหม่ต่อผู้อนุญาต และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ยกเลิก การเป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว ห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว ลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันรายเดิม

ของผู้ค้าน้ำมันรายเดิมที่ยกเลิกการเป็นตัวแทนค้าต่างกัน และข้อ ๖^๕ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงบรรจุมีหน้าที่ควบคุมดูแลมิให้เก็บถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่ตนมิได้เป็นตัวแทนค้าต่างไว้ในเขตโรงบรรจุ กฎกระทรวงดังกล่าวมีความประสงค์ที่จะกำกับให้การบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวของตัวแทนค้าต่างมีผลในลักษณะเช่นเดียวกับการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ กล่าวคือ การบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ รายใด ต้องบรรจุในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันรายนั้นเท่านั้น เว้นแต่เป็นกรณีได้รับความยินยอมตามข้อ ๑๙^๖ (๒) วรรคสอง ดังนั้น การที่ตัวแทนค้าต่างนำก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่มีได้เป็นตัวแทนของตนไปบรรจุลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวแทนของตน ย่อมเป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามข้อ ๑๙ (๒) วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ บทบัญญัติดังกล่าวมีขึ้นเพื่อให้ผู้ค้าน้ำมันนั้นสามารถควบคุมดูแลความปลอดภัยของถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของตน ดูแลการบรรจุก๊าซของตนลงในถังก๊าซหุงต้มของตน รวมทั้งรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบรรจุก๊าซและจากถังก๊าซหุงต้มของตน ไม่ว่าผู้ค้าน้ำมันนั้นจะดำเนินการเองหรือตัวแทนค้าต่างของตนดำเนินการ

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่ตัวแทนค้าต่างเพียงแต่ได้มาหรือซื้อก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่มีได้เป็นตัวแทนของตน โดยยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการบรรจุลงในถังก๊าซหุงต้มในลักษณะข้างต้น ย่อมไม่อาจถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๙ (๒) วรรคหนึ่ง

อนึ่ง ในการพิจารณาข้อหาข้อนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีข้อสังเกตว่า ปัญหาผู้ประกอบการโรงบรรจุที่เป็นตัวแทนค้าต่างนำก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมันรายอื่นไปบรรจุลงในถังก๊าซหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ ที่เป็นตัวแทนของตนตามข้อหาข้อนี้เกิดจากการไม่ควบคุมดูแลหรือซ่อมบำรุงถังก๊าซหุงต้มที่ชำรุดบกพร่องซึ่งข้อ ๔^๗ แห่งกฎกระทรวงสถานที่บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทโรงบรรจุฯ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโรงบรรจุทั้งที่เป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ หรือตัวแทนค้าต่าง มีหน้าที่ควบคุมดูแลถังก๊าซหุงต้มให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยภาชนะบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว รวมทั้งให้ส่งถังก๊าซหุงต้มดังกล่าวและรวบรวมส่งผู้ค้าน้ำมันเพื่อทำการซ่อมบำรุงหรือทำลายในกรณีที่ถังนั้นชำรุดบกพร่อง

^๕ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมมีหน้าที่ควบคุมดูแลไม่ให้มีการเก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มที่มีเครื่องหมายการค้าของผู้ค้าน้ำมันรายอื่น หรือผู้ค้าน้ำมันที่ตนมิได้เป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวไว้ในเขตโรงบรรจุ เว้นแต่ได้รับหนังสือยินยอมจากผู้ค้าน้ำมันรายอื่นที่เป็นเจ้าของถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มนั้น

การเก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มเพื่อรอการบรรจุหรือขนส่ง ต้องเก็บไว้ในบริเวณที่จัดไว้เฉพาะในอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว อาคารเก็บภาชนะบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือบริเวณที่จัดไว้เฉพาะแยกต่างหากจากอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว

การเก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มเพื่อรอซ่อมแซม ต้องเก็บไว้ในอาคารเก็บภาชนะบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือบริเวณที่จัดไว้เฉพาะแยกต่างหากจากอาคารที่ใช้บรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๗ข้อ ๔ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องเป็นผู้ค้าน้ำมันหรือเป็นตัวแทนค้าต่างจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวของผู้ค้าน้ำมัน และมีหน้าที่ควบคุมดูแลถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยภาชนะบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ในกรณีที่พบว่า ถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยภาชนะบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือชำรุดบกพร่อง ให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมส่งถังดังกล่าวและรวบรวมส่งให้ผู้ค้าน้ำมันเพื่อทำการซ่อมบำรุงหรือทำลาย แล้วแต่กรณี

โดยหน้าที่ตามข้อ ๔^๘ ดังกล่าว ในกฎกระทรวงมิได้กำหนดเหตุยกเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไว้ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายนี้ย่อมจะเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเมื่อ ธพ. ได้รับข้อร้องเรียน หรือตรวจสอบพบปัญหาตามข้อหาหรือการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว ย่อมเป็นหน้าที่ของ ธพ. ที่จะต้องดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๔ หรือ ข้อ ๑๙^๙ (๒) แห่งกฎกระทรวงฯ ซึ่งมีความผิดตามมาตรา ๖๖^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ และยังสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๕๓^{๑๑} (๓) และ (๔) มาตรา ๕๔^{๑๒} และมาตรา ๕๕^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงฯ ในการเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ทั้งนี้ การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวย่อมสุ่มเสี่ยงที่จะต้องรับผิดชอบทางแพ่ง อาญา ปกครอง และวินัย

(นายปรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๗

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^๙โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^{๑๐}มาตรา ๖๖ ผู้ใดประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ โดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^{๑๑}มาตรา ๕๓ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐) ๕๑) ๕๒) ๕๓) ๕๔) ๕๕) ๕๖) ๕๗) ๕๘) ๕๙) ๖๐) ๖๑) ๖๒) ๖๓) ๖๔) ๖๕) ๖๖) ๖๗) ๖๘) ๖๙) ๗๐) ๗๑) ๗๒) ๗๓) ๗๔) ๗๕) ๗๖) ๗๗) ๗๘) ๗๙) ๘๐) ๘๑) ๘๒) ๘๓) ๘๔) ๘๕) ๘๖) ๘๗) ๘๘) ๘๙) ๙๐) ๙๑) ๙๒) ๙๓) ๙๔) ๙๕) ๙๖) ๙๗) ๙๘) ๙๙) ๑๐๐)

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐) ๕๑) ๕๒) ๕๓) ๕๔) ๕๕) ๕๖) ๕๗) ๕๘) ๕๙) ๖๐) ๖๑) ๖๒) ๖๓) ๖๔) ๖๕) ๖๖) ๖๗) ๖๘) ๖๙) ๗๐) ๗๑) ๗๒) ๗๓) ๗๔) ๗๕) ๗๖) ๗๗) ๗๘) ๗๙) ๘๐) ๘๑) ๘๒) ๘๓) ๘๔) ๘๕) ๘๖) ๘๗) ๘๘) ๘๙) ๙๐) ๙๑) ๙๒) ๙๓) ๙๔) ๙๕) ๙๖) ๙๗) ๙๘) ๙๙) ๑๐๐)

(๓) ตรวจ คั้น กัก ยึด หรืออายัดน้ำมันเชื้อเพลิง ถังหรือภาชนะบรรจุที่ส่งน้ำมัน เครื่องอุปกรณ์ หรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่ามีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในสัมปทาน หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายที่จะมีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้อภัยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐) ๕๑) ๕๒) ๕๓) ๕๔) ๕๕) ๕๖) ๕๗) ๕๘) ๕๙) ๖๐) ๖๑) ๖๒) ๖๓) ๖๔) ๖๕) ๖๖) ๖๗) ๖๘) ๖๙) ๗๐) ๗๑) ๗๒) ๗๓) ๗๔) ๗๕) ๗๖) ๗๗) ๗๘) ๗๙) ๘๐) ๘๑) ๘๒) ๘๓) ๘๔) ๘๕) ๘๖) ๘๗) ๘๘) ๘๙) ๙๐) ๙๑) ๙๒) ๙๓) ๙๔) ๙๕) ๙๖) ๙๗) ๙๘) ๙๙) ๑๐๐)

๑) ๒) ๓) ๔) ๕) ๖) ๗) ๘) ๙) ๑๐) ๑๑) ๑๒) ๑๓) ๑๔) ๑๕) ๑๖) ๑๗) ๑๘) ๑๙) ๒๐) ๒๑) ๒๒) ๒๓) ๒๔) ๒๕) ๒๖) ๒๗) ๒๘) ๒๙) ๓๐) ๓๑) ๓๒) ๓๓) ๓๔) ๓๕) ๓๖) ๓๗) ๓๘) ๓๙) ๔๐) ๔๑) ๔๒) ๔๓) ๔๔) ๔๕) ๔๖) ๔๗) ๔๘) ๔๙) ๕๐) ๕๑) ๕๒) ๕๓) ๕๔) ๕๕) ๕๖) ๕๗) ๕๘) ๕๙) ๖๐) ๖๑) ๖๒) ๖๓) ๖๔) ๖๕) ๖๖) ๖๗) ๖๘) ๖๙) ๗๐) ๗๑) ๗๒) ๗๓) ๗๔) ๗๕) ๗๖) ๗๗) ๗๘) ๗๙) ๘๐) ๘๑) ๘๒) ๘๓) ๘๔) ๘๕) ๘๖) ๘๗) ๘๘) ๘๙) ๙๐) ๙๑) ๙๒) ๙๓) ๙๔) ๙๕) ๙๖) ๙๗) ๙๘) ๙๙) ๑๐๐)

^{๑๒}มาตรา ๕๔ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนดตามมาตรา ๒๒ หรือผู้รับสัมปทานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในสัมปทาน หรือการดำเนินการมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ ความเสียหาย หรืออันตรายที่จะมีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้น ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขหรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

^{๑๓}มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบการกิจการควบคุมตามมาตรา ๑๗ ไม่แก้ไขหรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่งตามมาตรา ๕๔ ภายในเวลาที่กำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งห้ามประกอบ กิจการต่อไป หรือให้ผู้อนุญาตเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี และถ้าน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีอยู่มีปริมาณมากกว่าที่จะมี ไว้ในครอบครอง หรือที่ได้รับอนุญาต หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายขึ้นได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการ อย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้ประกอบการขนย้ายน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมดหรือบางส่วนไปไว้ยังสถานที่ ที่ปลอดภัยภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

(๒) ในกรณีจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเข้าดำเนินการขนย้ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือมอบหมาย ให้บุคคลอื่นดำเนินการขนย้ายน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น และนำไปเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ที่ปลอดภัยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและการเก็บรักษานั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับ ในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว